

RAHANDUSMINISTEERIUM

ASUSTUSE ARENGU SUUNAMINE

VÕIMALUSED LÄBI RUUMILISE
PLANEERIMISE

Andres Levald

planeeringute osakonna nõunik

Tallinna piirkonna säästva linnaliikuvuse seminar
1. veebruar 2018

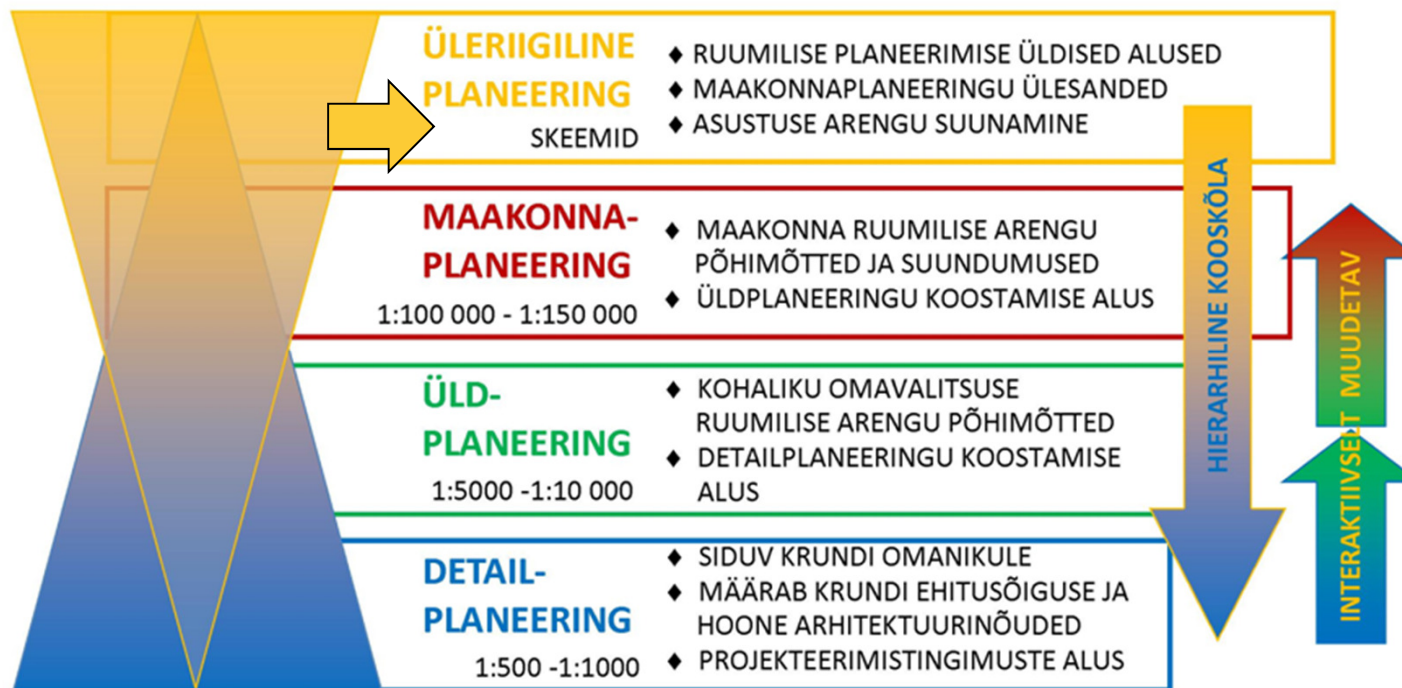
Kava

- Ruumilise planeerimise süsteem
- Planeeringud 2010
- Üleriigiline planeering Eesti 2030+
- Maakonnaplaneeringud 2030+
- Toimepiirkonnad ja asustuse areng
- Keskused
- Asustuse arengu suunamine
- Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine üldplaneeringutega

Planeeringuliigid

Kuni 30.06.2015

RUUMILISE ARENGU STRATEEGILISED SUUNDUMUSED

MAAKASUTUS- JA EHITUSTINGIMUSED

Ruumilise planeerimise süsteem

PÕHILIIGID alates 01.07.2015

RUUMILISE ARENGU STRATEEGILISED SUUNDUMUSED

MAAKASUTUS- JA EHTUSTINGIMUSED

[Planeerimisseadus](#)

www.planeerimine.ee

Ruumilise planeerimise süsteem

RUUMILISE ARENGU STRATEEGILISED SUUNDUMUSED

MAAKASUTUS- JA EHTUSTINGIMUSED

[Planeerimisseadus](#)

www.planeerimine.ee

Ruumilise planeerimise süsteem

RUUMILISE ARENGU STRATEEGILISED SUUNDUMUSED

MAAKASUTUS- JA EHTUSTINGIMUSED

[Planeerimisseadus](#)

www.planeerimine.ee

Ruumilise planeerimise süsteem

RUUMILISE ARENGU STRATEEGILISED SUUNDUMUSED

MAAKASUTUS- JA EHITUSTINGIMUSED

[Planeerimisseadus](#)

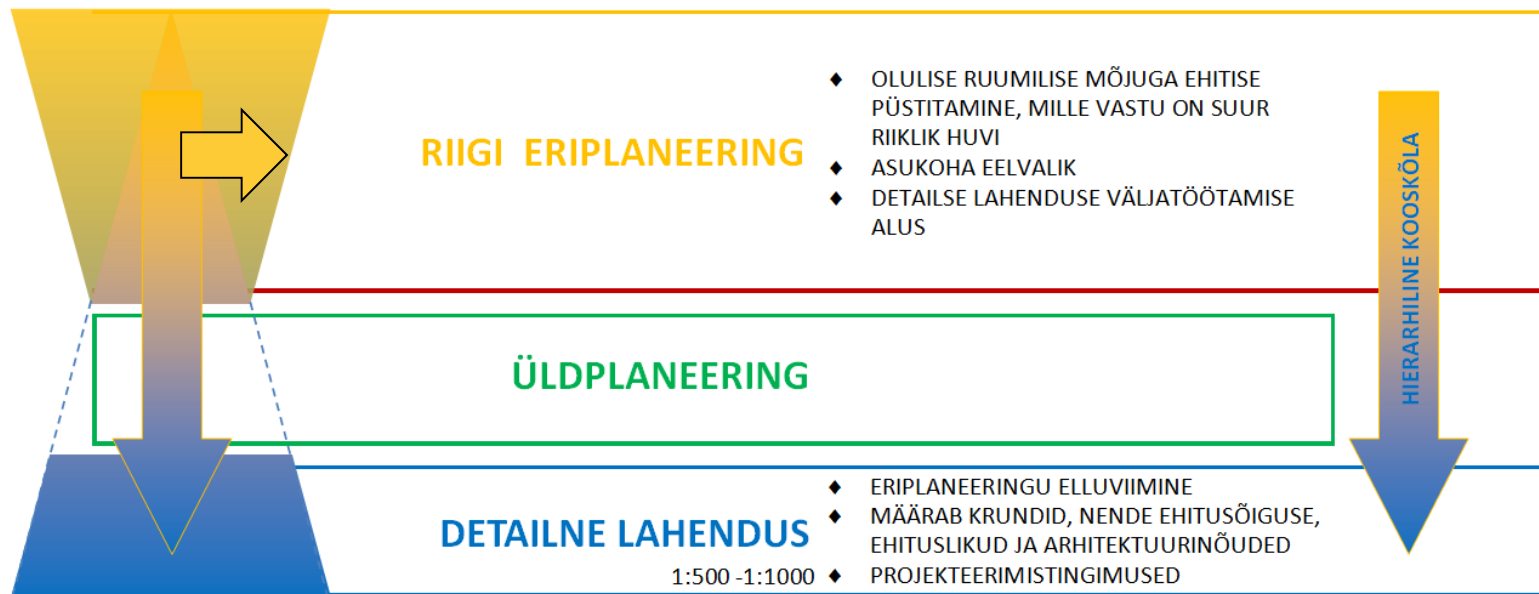
www.planeerimine.ee

Ruumilise planeerimise süsteem

ERILIIGID

RIIGI ERIPLANEERING

RUUMILISE ARENGU STRATEEGILISED SUUNDUMUSED

MAAKASUTUS- JA EHITUSTINGIMUSED

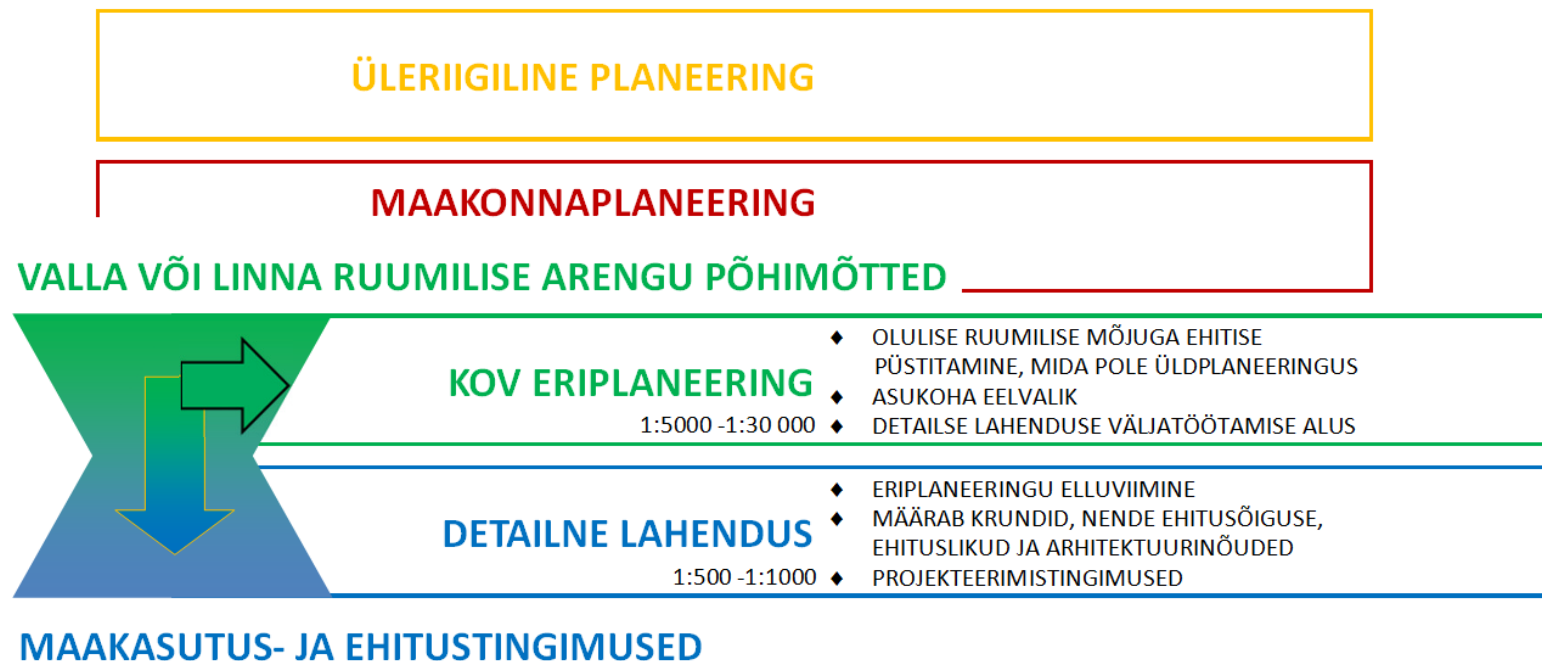
[Planeerimisseadus](#)

www.planeerimine.ee

Ruumilise planeerimise süsteem

ERILIIGID

KOHALIKU OMAVALITSUSE ERIPLANEERING

[Planeerimisseadus](#)

www.planeerimine.ee

Maakonnaplaneeringud 2010

Pärast planeerimis- ja ehitusseaduse jõustumist 1995.aastal tehti riigi tasandil strateegiline otsus, et kolme aasta jooksul valmiksid maakonnaplaneeringud

Maakonnaplaneering oli esimene strateegiline dokument maakonnas, mis sidus kokku erinevad valdkonnad riigi tasandil ning omavalitsuste huvid

Enamik maakonnaplaneeringuid kehtestati ligi 20 aastat tagasi ajavahemikus 1998-1999

Ühelt poolt andsid maakonnaplaneeringud sisendi omavalitsuste planeeringutesse ning teisalt koostatavasse üleriigilisse planeeringusse Eesti 2010

Planeeringud 2010

Üleriigiline planeering Eesti 2010 kehtestati 2000.aastal

Toonane üleriigiline planeering ei saanud seada ülesandeid maakonnaplaneeringutele

Alates 1999. aastast on maakonnaplaneeringuid ajakohastatud teemaplaneeringutega

Esimene oli “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” kõigis maakondades

Järgnes teemaplaneering „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ kõigis maakondades

Mitmes maakonnas on koostatud kergliiklusteede või jalg- ja jalgrattateede teemaplaneeringud

Üleriigiline planeering Eesti 2030+

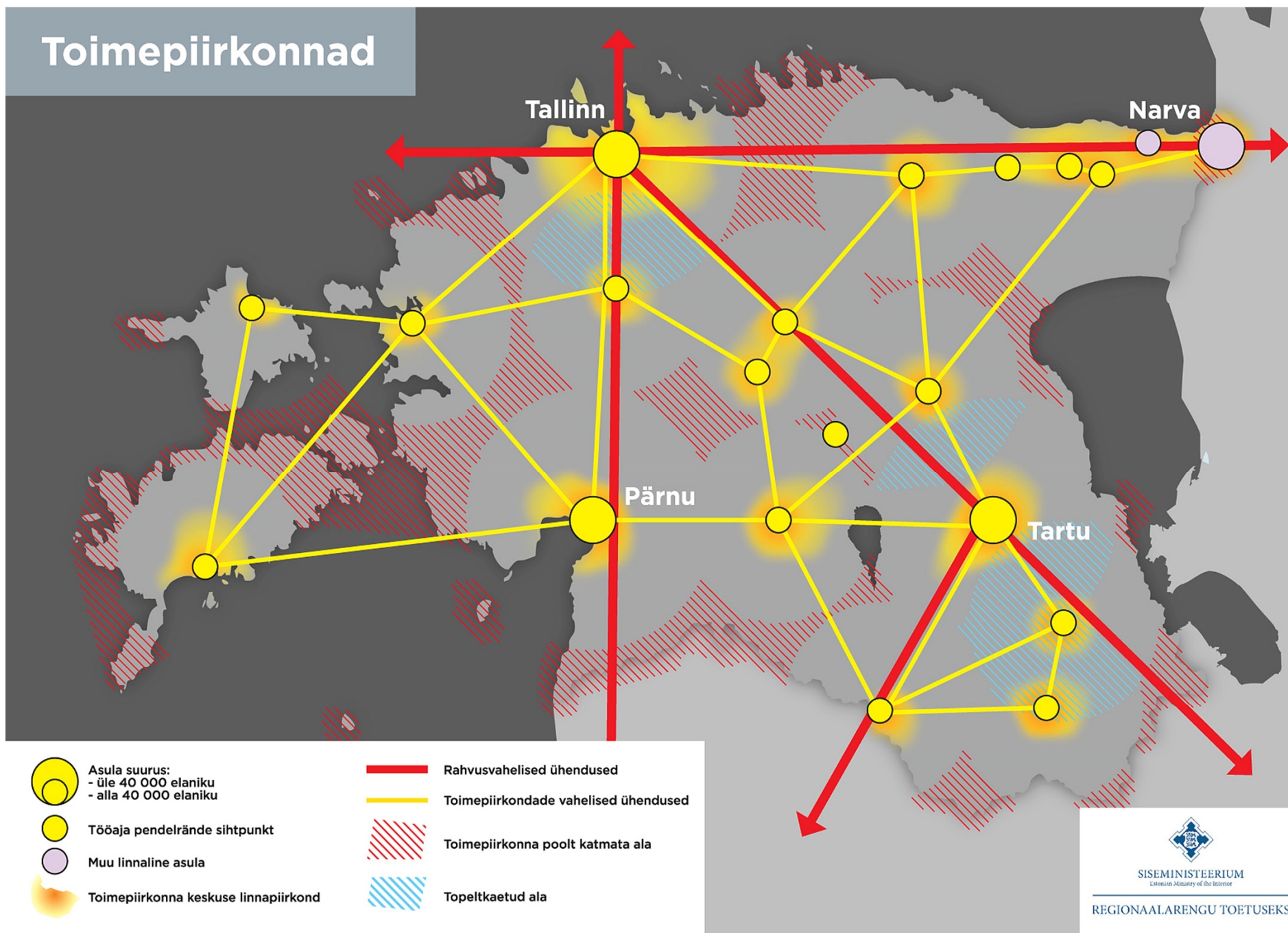
Üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+” koostamise algatas Vabariigi Valitsus 4. veebruaril 2010 ning kehtestas 30. augustil 2012

Üleriigilise planeeringu 2030+ peamine arengueesmärk on **tagada elamisvõimalused Eesti igas asustatud paigas**

Eesti elujõulisuse väljaspool Tallinna ja Tartu lähitagamaad määrab eeskätt maakonnakeskuste ja mõne suurema, oma tagamaa majandusliku vedajana toimiva väikelinna edukus

Kogu Eesti saab hoida elatavana esmatasandi teenuste kättesaadavuse ja liikumisvõimaluste tagamise kaudu toimepiirkondades

Toimepiirkonnad

Maakonnaplaneeringud 2030+

18. juulil 2013 algatas Vabariigi Valitsus uute maakonnaplaneeringute koostamise

Maakonnaplaneering on riigi ruumiline planeering, mis lähtub üleriigilise planeeringu põhimõtetest

Maakonnaplaneeringute järelevalvesse esitamise tähtajaks seati 2015. aasta lõpp. Tähtaega pikendati aasta võrra

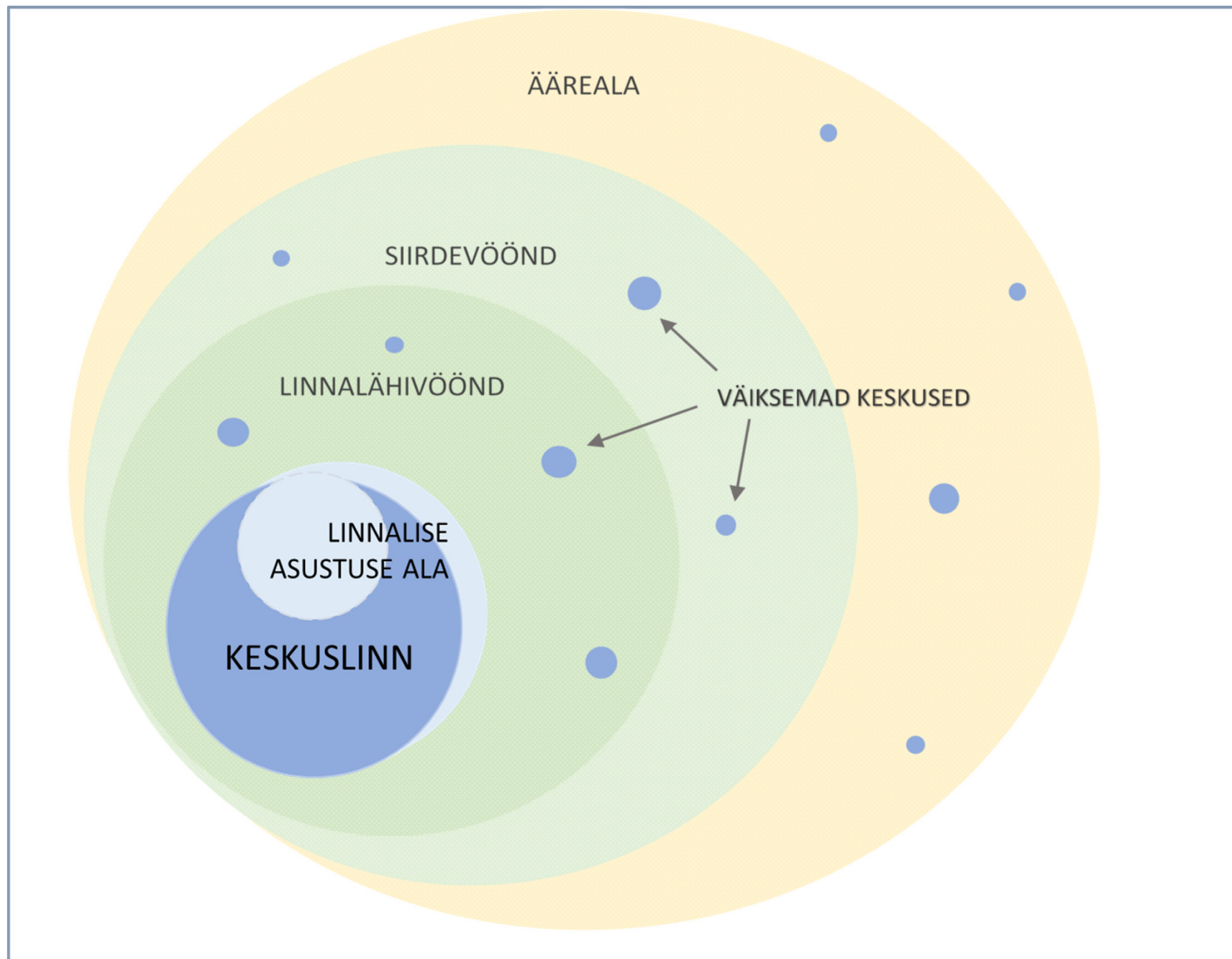
2016. aasta lõpuks olid kõik maakonnaplaneeringud järelevalvesse esitatud ja Ida-Viru maakonnaplaneering kehtestatud

Toimepiirkonnad ja asustuse areng

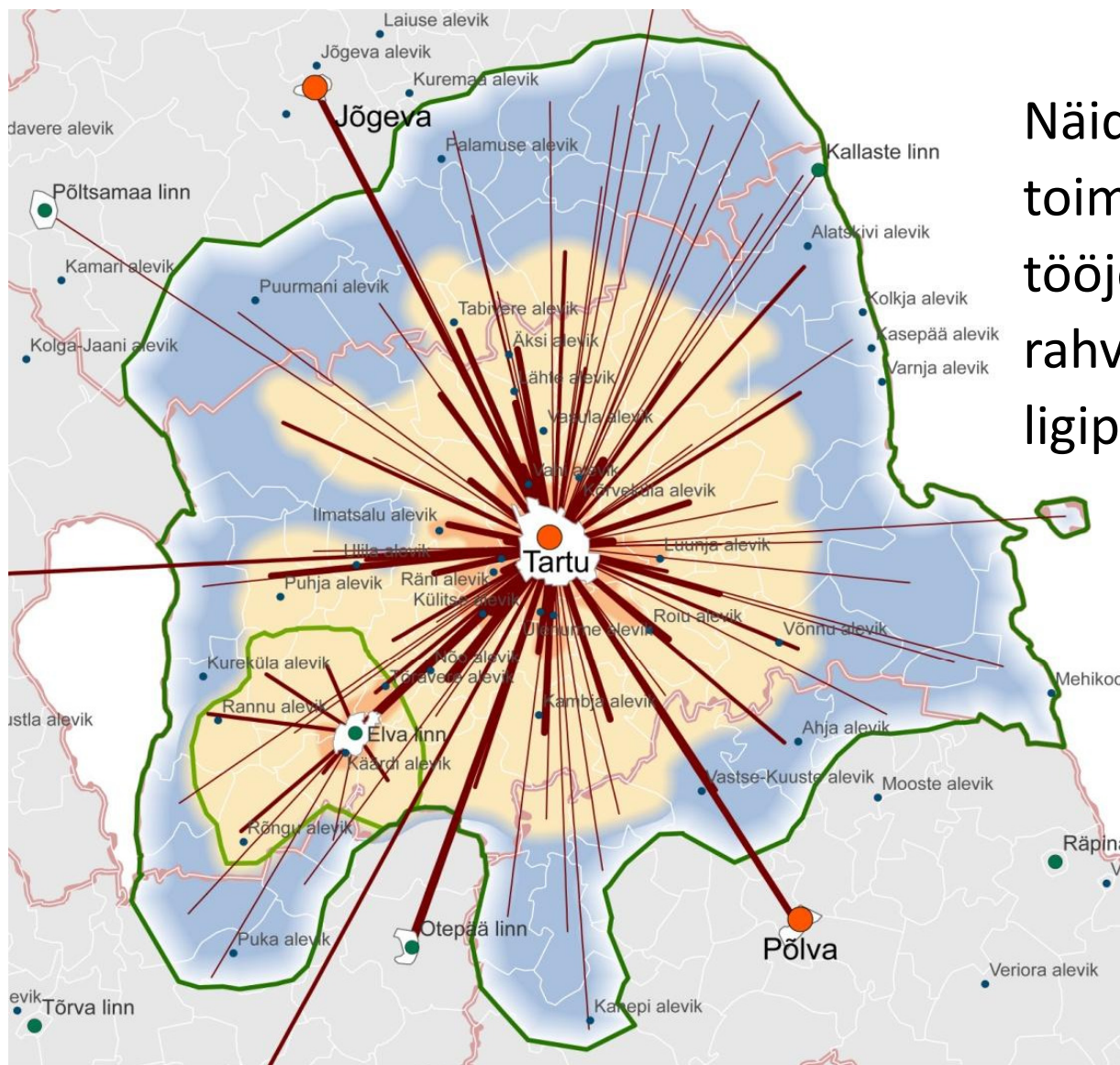
Toimepiirkonna määratlemine aitab mõista ja planeerida keskuste võrgustiku, linnalise asustusega tiheasumite ja ümbritseva maa-asustuse vastastikuseid seoseid, sh liikumist toimepiirkonna sees, samuti kavandada vastavaid taristuid

Toimepiirkonna keskuste planeerimisel tuleb arvestada toimepiirkonna suurusega ning hinnangutega rahvastiku muutusele toimepiirkonnas. See on oluline teenuste ja nende kättesaadavuse kavandamisel

Toimepiirkonna alamtsoonid on linnapiirkond, linnalähivöönd, maalise piirkonna siirdevöönd (tagamaa) ja ääreline ala.

Näide: Tartumaa
toimepiirkonnad
tööjõu pendelrände,
rahvastikutiheduse ja
ligipääsetavuse alusel

Maakonnaplaneeringute koostamisel osutus vajalikuks tellida täiendav [üle-eestiline teenuste uuring era- ja avalike teenuste ruumilise paiknemise ja kättesaadavuse tagamisest](#) koos ettepanekuga teenuste paiknemiseks erineva tasandi keskustes

TÜ RAKE, 2015

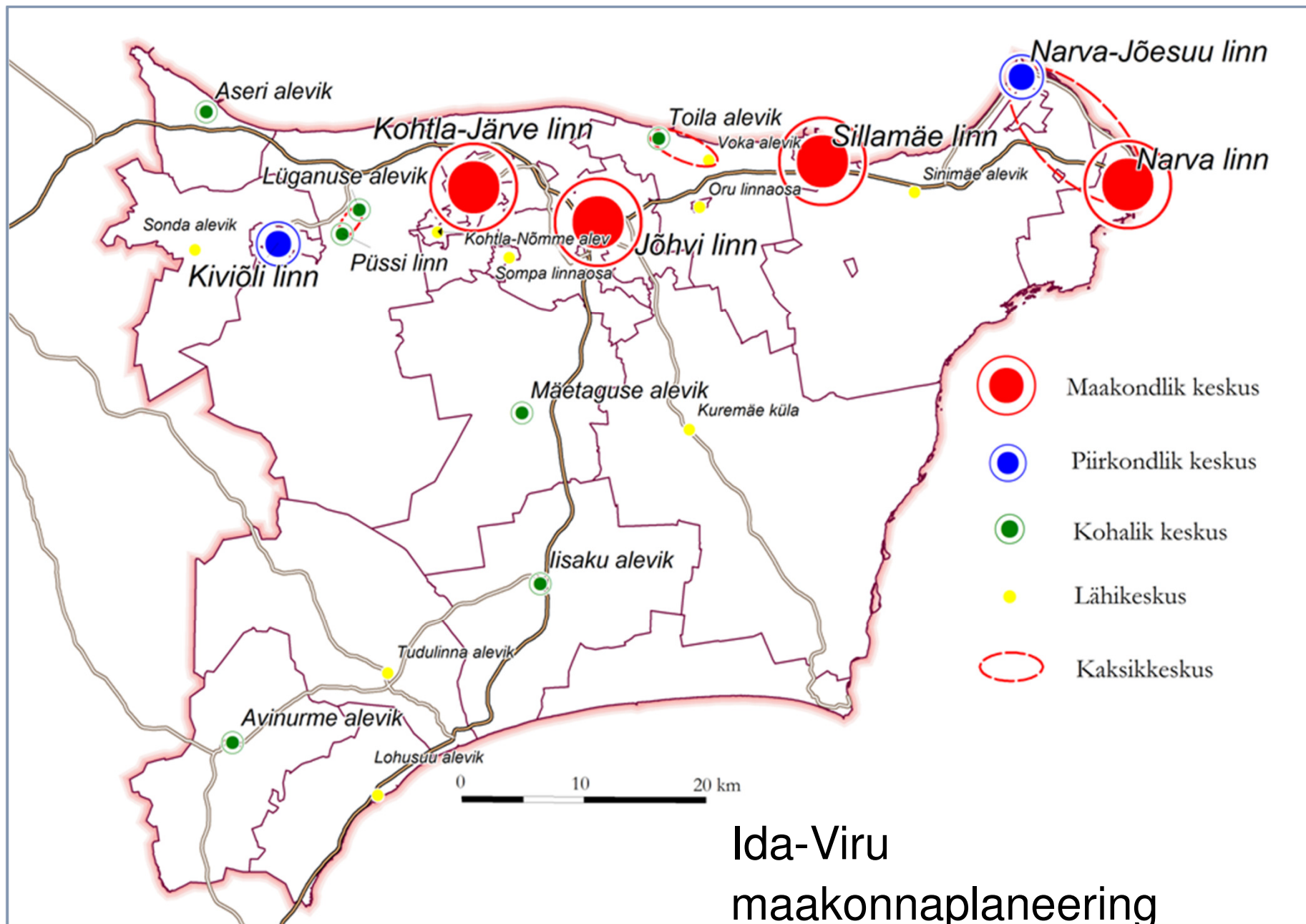
Keskuste hierarhia

Maakondlik keskus, mis on maakonna olulisim töökohtade ja teenuste koondumise koht ja ühtlasi maakondliku tähtsusega toimepiirkonna keskus.

Piirkondlik keskus on piirkonnas oluline töökohtade ja teenuste koondumise koht, mis võib olla piirkondliku tähtsusega tugitoimepiirkonna keskus.

Kohalikus keskuses on soovitavalt kättesaadavad teenused, mille kasutamine rahuldab elanike igapäevaelu põhivajadused. Elanike arvestuslik arv 1500.

Lähikeskused aitavad parandada teenuste kättesaadavust suurematest keskustest eemal paiknevates piirkondades. Elanike arvestuslik arv 500

Asustuse arengu piiritlemine ja keskuste vorm

Maakonnaplaneering määrab tasakaalustatud ja kestliku asustuse, sealhulgas keskuste võrgustiku toimimist ja rahvastiku paiknemist suunavad olulised tingimused ja määratleb keskuste planeerimise põhimõtted

Oli selge vajadus maakonnaplaneeringuga linnalise ning maalise asustusega alade senisest selgema piiritlemise ja arengutingimuste määratlemise järele

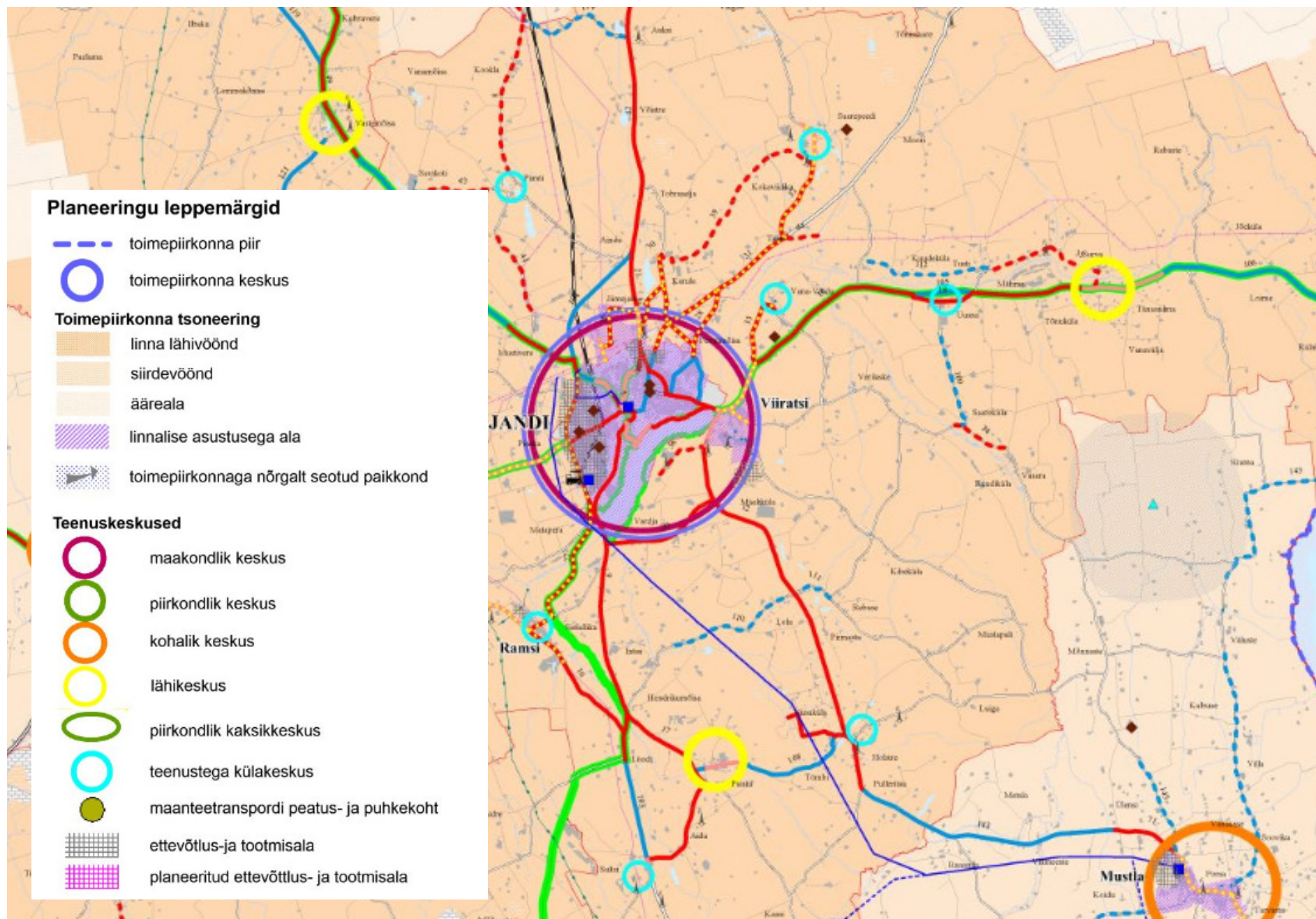
Asustuse arengu suunamise ülesande lahendamise võimaluste selgitamiseks tellis Siseministeeriumi planeeringute osakond Eesti Kunstiakadeemialt 2014. aastal [uuringu](#), mille ettepanekute rakendamine täpsustus maakonnaplaneeringute koostamisel

Asustuse arengu suunamise alused

Linnade ja teiste suuremate asulate planeerimisel tuleb säilitada nende kompaktsus, tihendada sisestruktuuri, võtta taaskasutusele hüljatud maid

Linnade keskustes tuleb keskenduda kvaliteetse, esteetiliselt ja arhitektuurselt nauditava ning tiheda teeninduskohtade võrgustikuga avaliku linnaruumi väljakujundamisele

Linnade lähiümbruses valida ehituspiirkondadeks kas sealsed suuremad asulad oma sotsiaalse taristuga või kohad, kus ühendamine tehnilise taristuga on lihtsam

Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine

Maakonnaplaneeringud on kättesaadavad aadressil

<http://www.maavalitsus.ee/maavalitsused>

Maakonnaplaneering on üldplaneeringu koostamise alus

Üldplaneeringu ülesanne on **asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine**

Üldplaneeringute koostamisel on kohalike omavalitsuste partneriteks Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna regionaalsed talitused

Üldplaneeringute koostamise juhised valmivad 2018. aasta esimese kvartali lõpuks ja on seejärel kättesaadavad

Rahandusministeeriumi kodulehel ja <https://planeerimine.ee/>

RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Andres Levald

Andres.levald@rahandusministeerium.ee